

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत पारंगत (एम्.ए.) नियमित

परीक्षा: जानेवारी-२०२३

सत्रे

विषय: वेद- १ (ऋग्वेदसूक्ते आणि पदपाठ) (19R3301)

दिनांक: ०४/०१/२०२३

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

सूचना- १.उजवीकडील अंक त्या प्रश्नाचे गुण दर्शवितात २. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक

प्र. १. केषाञ्चिच्चतुर्णां मन्त्राणां सटिप्पणमनुवादं लिखत ।

(२४)

१. अन्यो अन्यमनु गृभ्णात्योनोरपां प्रसर्गे यदमन्दिषाताम् ।
मण्डूको यदभिवृष्टः कनिष्कन्पृश्निः संपृङ्क्ते हरितेन वाचम् ॥
२. शंसा मित्रस्य वरुणस्य धाम शुष्मो रोदसी बद्धधे महित्वा ।
अयन्मासा अयज्वनामवीराः प्र यज्ञमन्मा वृजनं तिराते ॥
३. इमा गावः सरमे या ऐच्छः परि दिवो अन्तात्सुभगे पतन्ती ।
कस्त एना अव सृजादयुध्युतास्माकमायुधा सन्ति तिग्मा ॥
४. इध्मं यस्ते जभरच्छश्रमाणो महो अग्रे अनीकमा सपर्यन् ।
स इधानः प्रति दोषामुषासं पुष्यत्रयिं सचते घ्नमित्रान् ॥
५. आ गावो अगमन्तु भद्रमक्रन्सीदन्तु गोष्ठे रणयन्त्वस्मे ।
प्रजावतीः पुरुरूपा इह स्युरिन्द्राय पूर्वीरुषसो दुहानाः ॥
६. यदादीध्ये न दविषाण्येभिः परायञ्च्योऽव हीये सखिभ्यः ।
न्युप्ताश्च बभ्रवो वाचमक्रतँ एमीदेषां निष्कृतं जारिणीव ॥
७. सोमस्य धारा पवते नृचक्षस क्रतेन देवान्हवते दिवस्परि ।
बृहस्पते रवथेना वि दिद्युते समुद्रासो न सवनानि विव्यचुः ॥

प्र. २. ऋचोः स्पष्टीकरणसहितं पदपाठं लिखत ।

(१६)

१. अन्यो अन्यमनु गृभ्णात्योनोरपां प्रसर्गे यदमन्दिषाताम् ।
मण्डूको यदभिवृष्टः कनिष्कन्पृश्निः संपृङ्क्ते हरितेन वाचम् ॥
२. श्रेष्ठो जातस्य रुद्र श्रियासि तवस्तमस्तवसां वज्रबाहो ।
पर्षि णः पारमंहसः स्वस्ति विश्वा अर्भीती रपसो युयोधि ॥
३. न स स्वो दक्षो वरुण धृतिः सा सुरा मन्युर्विभीदको अचित्तिः ।
अस्ति ज्यायान्कनीयस उपारे स्वप्त्रश्चनेदनृतस्य प्रयोता ॥

प्र. ३. द्वौ प्रश्नावुत्तरत ।

(२०)

१. वरुणदेवतामधिकृत्य निबन्धं लिखत ।
२. विश्वेदेवसूक्तमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः ।
३. रुद्रदेवतां सविस्तरं वर्णयत ।